

Nss, který je ve smyslu § 6 odst. 1 svého zák. vázán na skutkovou podstatu, kterou poslední instance správní položila za základ svého rozhodnutí, nemohl se pak otázkou, jež je dnes na sporu, v oněch případech — nemaje k tomu nějakého podkladu ani v podaných tehdy stížnostech — zabývatí a musil tudíž ve svých nálezech, dnešní stížností dovolaných, vycházeti z nesporné skutečnosti, že jde o čsl. státního zaměstnance. Opak nelze vyvoditi ani z důvodů připojených k cit. nál. nss-u z 15. března 1927, kde se praví, že zák. č. 374/1920 Sb. znamená všeobecnou zákonnou úpravu a že úpravou tou »se stali i státní lesní (horarové) na Slov., kteří vyhovují co do kvalifikace podmínce v zákoně blíže stanovené, státními úředníky skupiny D časového postupu«. Neboť věta ta vychází právě z předpokladu v tehdejší případě nesporného, že jde o čsl. státního lesního (horara) a nelze ji proto čísti izolovaně, nýbrž v souvislosti s ostatním kontextem nálezu.

Jak dolíčeno, je názor žal. úřadu, že st-l neměl nárok na přeřazení do stavu úředníků lesní pomocné služby ve smyslu zák. č. 137/1920 Sb. proto, že nebyl v den 12. března 1920 ještě čsl. státním zaměstnancem, ve shodě se zákonem a ob stojí proto nař. rozhodnutí po právu i kdyby bylo opřeno jen o tento důvod. Ale pak je pro zákonitost nař. rozhodnutí bez významu, zda i druhý ze shora uvedených důvodů je ve shodě se zákonem a nebylo proto třeba blíže se ním obíratí.

Č. 11.392.

Váleční poškození: * Jízda na dočasnou dovolenou za světové války nebyla konkrétním výkonem služby vojenské, jakou má na mysli § 1 odst. 1 lit. a) zák. č. 199/1919 Sb.

(Nález ze dne 30. června 1934 č. 10.810.)

V ě c: František O. v K. (adv. Dr. Vintíř Radimský z Prahy) proti ministerstvu sociální péče (odb. r. Dr. Vojt. Elsnic) o invalidní důchod.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: St-l byl dne 24. února 1918 při jízdě na dovolenou, ubíraje se ze stanice S. k bydlišti svých rodičů v D. po železniční trati, zachycen vlakem a přejet, v důsledku čehož byly mu amputovány obě nohy. Na základě vojenských spisů superarbitračních byla provedena dne 18. února 1920 sociálně-lékařská prohlídka, kterou st-l byl rovněž uznán válečným invalidou, a byl mu proto výměrem zem. úřadu pro péči o válečné poškozené v Praze z 11. ledna 1922 přiznán důchod invalidní. Také mu byly dány potřebné prothesy a orthopedické pomůcky na účet státu.

Na základě revisní prohlídky provedené dne 20. února 1923 prohlásil zem. úřad pro péči o válečné poškozené v Praze výměrem z 5. března 1925, že st-l se neuznává válečným poškozeným, a že proto se mu nepřiznává invalidní důchod od 1. května 1920, a uložil v důsledku toho st-li, aby vrátil částky jemu na důchodu vyplacené celkem Kč 11.457.—, jakož i nahradil za prothesy a orthopedické pomůcky částku Kč 14.620.02.

Stížnost do tohoto výměru zamítlo min. soc. péče nař. výnosem, pokud st-l nebyl uznán válečným invalidou, a nebyl mu proto přiznán invalidní důchod, avšak vyslovilo, že přeběrek na důchodu se odepisuje a že nelze na st-li požadovati náhradu za poskytné prothesy, poněvadž bylo zjištěno, že není správné tvrzení, že st-l zatajil způsob, jakým ke zranění došlo, okolnost, že dostal od Buštěhradské dráhy odškodné, nemá vlivu na otázku uznání nebo neuznání válečným invalidou. Výrok, zamítající odvolání st-lovo, je takto odůvodněn: »Vzhledem k zák. č. 199/19 Sb. vojenským invalidou stává se jediné osoba, jejíž vada resp. choroba byla v příčinné souvislosti se službou vojenskou; tedy základním předpokladem v tomto případě jest, aby byla choroba neb vada vyvolána resp. způsobena konkrétním výkonem služebním, pouhá pak časová souvislost nezakládá nároku na důchod invalidní. Dovolenu a cestu na dovolenu není možno považovati za výkon služby vojenské. Nález superarbitrační komise, jako rozhodnutí prejudiciální povahy, uvedl patrně v omyl též okr. komisi sociálně-lékařskou, čímž se stalo, že František O. byl dne 18. února 1920 uznán válečným invalidou se snížením výdělečné schopnosti o 100%. Poněvadž dodatečně vyšlo najevo, že superarbitrační nález byl založen na nesprávném posouzení skutkových okolností, bylo nutno rozhodnutí dříve vydané přezkoušeti a uvést je v soulad s právními předpisy. Novým výměrem zem. úřadu pro péči o válečné poškozence v Praze z 5. března 1925 nebyl st-l ve svém subj. právu poškozen, ježto dřívější uznání válečným invalidou a přiznání zaopatřovacích požitků nebylo po zákonu odůvodněno. St-l utrpěl úraz nesporně mimo výkon služby vojenské, totiž při cestě na dovolenu, šlo tedy o úraz a o nárok na náhradu povahy soukromoprávní, jenž byl také odškodněn býv. privátní Buštěhradskou železnicí, odbytným jednou pro vždy Kč 45.000.—, podle ujednaného smíru u obch. soudu v Praze dne 26. listopadu 1919. Příčí se právním zásadám, aby úraz st-lův, hodnocený a odškodněný soukromoprávně, byl zároveň odškodňován podle zásad veřejného práva důchodem válečných poškozenců, a to tím méně když, jak svrchu bylo již vyloženo, neutrpěl st-l úraz za okolností uvedených v § 1 lit. a) zák. č. 199/19 Sb.«.

O stížnosti uvažil nss toto: — — —

Žal. úřad odpírá st-le uznati za válečného poškozence podle § 1 lit. a) zák. č. 199/19 Sb. proto, poněvadž poranění (úraz) není v příčinné souvislosti s jeho službou vojenskou, nepokládaje cestu na dovolenu za výkon služby vojenské a vyslovuje, že pouhá časová souvislost nestačí, nýbrž že snížení pracovní schopnosti (choroba neb vada) musí býti způsobena konkrétním výkonem služebním.

Stížnost nenamítá nic proti názoru, že nestačí pouhá časová souvislost úrazu a služby vojenské, nýbrž že je nutná souvislost příčinná, ani proti názoru, že je třeba, aby poranění (úraz) stalo se při konkrétním výkonu služby vojenské, nýbrž obrací se jen proti názoru, že cesta st-lova na dovolenu nebyla výkonem služby vojenské. Stížnost uvádí, že za války byla dovolená stanovena přesnými směrnici vyšších velitelství a nikdo bez rozkazu na dovolenu nejel, z čehož dovozuje, že i cestu na dovolenu je považovati za výkon ve službě vojenské podle § 1 lit. a) č. 1 zák. 199/19 Sb.

Nss nemohl dáti za pravdu stížnosti. V době, kdy st-l onen úraz utrpěl, platily branné předpisy provádějící tehdy platný branný zákon. Ve třetím dílu těchto předpisů poukazuje § 1 na přílohu I., v níž obsažen je výtah předpisů platících o dočasných dovolených; o dočasnou dovolenou šlo nesporně u st-le. Z předpisů těch vychází, že dočasná dovolená uděluje se jen na žádost vojína, když mluví se tam o žádostech za prodloužení dovolené, o žádostech za novou dovolenou a úřadech resp. velitelích dovolenou udělujících. K změně místa, kam dočasná dovolená byla povolena, nevyžaduje se zvláštního povolení, jen ukládá se dovolenci, aby změnu místa toho ohlásil. Ten, komu povolena byla dočasná dovolená, může i před jejím vypršením nastoupiti do služby. Všechny tyto skutečnosti vedou k závěru, že nesprávný je názor stížnosti, že nastoupení dovolené je splněním rozkazu, daného dovolenci, tedy výkonem služby. Výkonem služby nestává se dovolená proto, že v t. zv. »rozkaze« býval vojín uvědomen o tom, že se mu dovolená uděluje, ježto tento »rozkaz« byl právě jen prostředkem pro uvědomění vojína o tom, že jeho žádosti bylo vyhověno.

Č. 11.393.

Církevní věci. — Řízení správní (Podkarpatská Rus): Kompetence k rozhodování sporů vzniklých v lůně židovské orthodoxní obce náboženské v Berehově, zejména ve věcech volebních.

(Nález ze dne 30. června 1934 č. 11.676.)

V ě c: David W. v B. (adv. Dr. Jan Hochmann z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty (za zúč. orthodoxní náboženskou obec židovskou v B. adv. Dr. Bedřich Pick a Dr. Ladislav Rašín z Prahy) o voličské seznamy aut. orth. židovské náboženské obce v B.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem ze 16. března 1931 zamítl zem. úřad v Užhorodě na základě výsledku provedeného šetření stížnosti, podané st-lem proti činnosti vládního komisaře židovské orthodoxní náboženské obce v B., jako bezpodstatné a neodůvodněné z těchto důvodů: »1. »Pomerančové peníze«. Tato pohledávka rodiny býv. vrchního rabína Sch. byla uznána za správnou ještě representací náboženské obce (usnesením z 19. února 1930) a vládní komisař toto usnesení jen provedl, resp. realizoval. 2. »Rechaš«. Ohledně těchto štolových poplatků bylo zjištěno, že podle dosud platného usnesení náboženské obce patřily vždy vrchnímu rabínovi. Po jeho úmrtí vládní komisař vyplácí je vdově, pokud nebude zvolen nový vrchní rabín. S tímto opatřením souhlasí i rabín Kirsch, jenž toho času zastává funkce vrchního rabína. 3. »Výpomoc lázeňská«. Byla odhlasována representací náboženské obce usnesením z 5. května 1929, resp. z 22. července 1930. Vládní komisař pouze provedl platné usnesení dřívější representace. 4. »Vyloučení 40 členů z volebního seznamu«. Předěšlý volební seznam byl s konečnou platností uzavřen dne 28. února 1930. Nehledě k tomu, na rozkaz místopředsedy bylo do tohoto seznamu dodatečně a bezprávně pojata nových 40 osob ode dne 24. července 1930 s datem 27. března 1930. Ježto bylo